

Deset opatření, která pomohou lidem v Evropě k lepším dovednostem – Často kladené otázky

Brusel 10. června 2016

Komise dnes přijala novou komplexní agendu dovedností pro Evropu.

Proč Evropa potřebuje novou agendu dovedností?

V rychle se měnícím světovém hospodářství budou dovednosti do značné míry určovat naši konkurenceschopnost a inovativnost. Jsou rovněž významným motorem pro investice a působí jako katalyzátor růstu a vytváření pracovních míst. Budoucí prosperita Evropy závisí proto na optimálním využití našeho lidského kapitálu.

Přibližně 70 milionům Evropanů^[1] chybí dostatečná schopnost číst a psát a matematická gramotnost a 40 % obyvatelstva EU nemá dostatečnou úroveň digitálních dovedností. Tyto osoby jsou vystaveny vysokému riziku nezaměstnanosti, chudoby a sociálního vyloučení.

Na druhé straně 40 % evropských zaměstnavatelů hlásí, že těžko hledá lidi se správnými dovednostmi pro růst a inovace^[2]. A současně mnoho dalších, zejména vysoce kvalifikovaných mladých lidí pracuje na pozicích, které neodpovídají jejich nadání ani ambicím.

Nová agenda dovedností pro Evropu má za cíl zlepšit výuku a uznávání dovedností – od základních dovedností až po ty odbornější, jakož i průřezové a občanské dovednosti – a v konečném důsledku zvýšit zaměstnatelnost. Jejím dalším cílem je zajistit, že nebude nikdo opomenut a že bude Evropa podporovat špičkové dovednosti, které povedou ke konkurenceschopnosti a inovacím. Agenda tak přispívá k první politické prioritě Evropské komise, kterou je „[Nový impuls pro zaměstnanost, růst a investice](#)“.

Co nová agenda dovedností pro Evropu přináší?

Nová agenda dovedností pro Evropu zahajuje řadu opatření, která mají zajistit, aby byla lidem v Evropské unii dostupná správná odborná příprava, správné dovednosti a správná podpora. Jejím cílem bude lépe využívat dovedností, které jsou k dispozici, a vybavit lidi novými dovednostmi, které jsou zapotřebí, což jim pomůže najít dobrá pracovní místa a zlepšit své životní vyhlídky. Komise vyzývá členské státy, sociální partnery, průmyslová odvětví a další zúčastněné strany, aby spolupracovaly s cílem:

- zlepšit kvalitu a relevantnost nabývaných dovedností,
- zajistit lepší viditelnost a srovnatelnost dovedností,
- zdokonalit poznatky a informovanost o dovednostech za účelem lepší volby povolání.

Co je to záruka k získání dovedností a jak funguje?

Pro snížení vysokého počtu dospělých osob s nízkou kvalifikací v Evropě Komise navrhuje, aby byla ve spolupráci se sociálními partnery a poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy zavedena záruka k získání dovedností. Jejím cílem je pomoci lidem zvýšit jejich šance na získání a udržení si dobrých pracovních míst a kvality života. Záruka by měla dospělým osobám s nízkou kvalifikací napomoci k nabytí určité minimální úrovně schopnosti číst a psát, matematické gramotnosti a digitálních dovedností a – je-li to možné – i širšího souboru dovedností, které jim umožní dosáhnout vyššího sekundárního vzdělání nebo rovnocenné kvalifikace. Záruka k získání dovedností by měla být otevřena lidem pracujícím i bez práce, na které se nevztahuje systém záruk pro mladé lidi, a poskytovat by ji měly členské státy v souladu s vnitrostátními podmínkami.

Záruka poskytne dospělým, kterým chybí vyšší středoškolské vzdělání:

- za prvé posouzení dovedností, které jim pomůže zjistit, jaké dovednosti mají a jaké by potřebovali nabyt,
- za druhé individuální nabídku vzdělávání, která bude uzpůsobena specifickým potřebám každého jednotlivce a místního trhu práce, a
- za třetí příležitosti pro ověření a uznání dovedností, které získají.

Co přinese přezkum rámce klíčových schopností^[3]?

Komise navrhne členským státům, že přezkoumá [doporučení o klíčových schopnostech z roku 2006](#) s cílem uvést jej do souladu s hospodářskými a sociálními změnami, k nimž došlo během posledních deseti let.

Přezkum dále podpoří společné chápání základního souboru klíčových schopností nezbytných pro práci a život ve 21. století a bude podnětem k jejich zavedení do programů vzdělávání a odborné přípravy a národních strategií v této oblasti. Napomůže rovněž v úsilí o lepší popis, rozvoj, hodnocení, ověřování a srovnávání klíčových schopností a souvisejících dovedností ve formálním, neformálním i informálním vzdělávacím prostředí. Zvláštní pozornost bude věnována podnikatelským dovednostem (pomáhat lidem, aby byli tvořivější, aktivnější, schopní využít příležitosti a inovativní), včetně podpory politik, které vedou všechny mladé lidi k tomu, aby získali praktickou zkušenost s podnikáním ještě před ukončením školy. Komise mezitím vytvořila dva zvláštní rámce, které mají za cíl zajistit obecnou shodu a posílit digitální dovednosti občanů ([DigComp](#)) a jejich dovednosti v oblasti podnikání ([EntreComp](#)).

Co přinese iniciativa týkající se sledování absolventů terciárního vzdělávání?

Na pomoc studentům a poskytovatelům vzdělání při posuzování relevantnosti vzdělávacích nabídek navrhne Komise v roce 2017 iniciativu, jejímž cílem bude zlepšit informace o sledování úspěchu absolventů terciárního vzdělávání na trhu práce. Zpětná vazba od absolventů a o nich a jejich pracovních místech a kariérách je skutečně velmi cenná jak pro univerzity a vysoké školy, tak pro vlády. Ukazuje, jaká pracovní místa absolventi obsazují, poskytuje informace o tendencích na trhu práce a dává zpětnou vazbu ohledně silných a slabých stránek vzdělávacích programů. Je také důležitou informací a vodítkem, které by budoucí studenti a jejich rodiny měli mít dříve, než si zvolí studijní obor. Tyto informace se shromažďují v některých, nikoli však ve všech členských státech, a to různými způsoby. Tato iniciativa posílí spolupráci v EU a poskytne lepší a srovnatelnější informace o tom, jaká pracovní místa absolventi obsazují, jak snadno získávají práci a jak využívají své dovednosti a vědomosti.

Jak se bude agenda dovedností zabývat digitálními dovednostmi prostřednictvím „koalice pro digitální dovednosti a pracovní místa“?

Všechna opatření nové agendy dovedností podporují a upřednostňují digitální dovednosti v politikách na všech úrovních (od nejnižší po nejvyšší). Tato iniciativa vychází ze stávající [Velké koalice pro digitální pracovní místa](#). Vyzývá členské státy, aby sdílely osvědčené postupy, vypracovaly komplexní strategie pro digitální dovednosti na základě cílů a zařadily digitální dovednosti na všechny úrovně vzdělávání a odborné přípravy. Přináší také zesílenou podporu národním koalicím, které propojují orgány veřejné moci, podniky a subjekty v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a na trhu práce, včetně sociálních partnerů. Koalice bude přispívat k významnému rozšíření zdrojů digitálního talentu a zajistí, že budou Evropané vybaveni náležitými digitálními dovednostmi.

Jaké výhody přinese přezkum evropského rámce kvalifikací (EQF)?

Nadcházející přezkum [evropského rámce kvalifikací \(EQF\)](#) usnadní srovnávání kvalifikací mezi zeměmi a pomůže studentům, pracovníkům a zaměstnavatelům lépe pochopit, co žadatel o zaměstnání ví a umí dělat. Revidovaný EQF rovněž zjednoduší porozumění kvalifikacím státních příslušníků třetích zemí a jejich srovnávání.

Jak pomůže „nástroj pro vytvoření dovednostního profilu státních příslušníků třetích zemí“ migrantům?

Včasná identifikace dovedností migrantů může pomoci lépe určit první kroky pro jejich účinnou integraci do společností a na trhy práce v EU. „Soubor nástrojů pro vytvoření dovednostního profilu státních příslušníků třetích zemí“ napomáhá včasnému zjištění profilu a posouzení dovedností a kvalifikace žadatelů o azyl, uprchlíků a dalších migrantů podpůrnými službami, které s nimi pracují bezprostředně po příjezdu.

Komise rovněž podpoří odbornou přípravu pracovníků přijímacích zařízení, díky čemuž bude možno využívat postupy pro rychlejší uznávání. Podporováno bude mimo jiné sdílení osvědčených postupů a poskytování informací o transparentnosti a uznávání kvalifikací.

Nově příchozím migrantům a uprchlíkům budou k dispozici také jazykové kurzy online, a to díky online jazykové podpoře programu Erasmus+. Po dobu tří let bude moci využívat online jazykové kurzy zhruba 100 000 uprchlíků.

Jak bude nový Europass pomáhat při volbě profesních a vzdělávacích možností?

Nový Europass bude nabízet širší škálu nástrojů a služeb prostřednictvím uživatelsky vstřícného internetového nástroje, a pomáhat tak lidem při volbě profesních a vzdělávacích možností. Europass nabídne nástroje, jako je generátor životopisu pro dokumentování dovedností a kvalifikace, bezplatný nástroj pro sebehodnocení a informace týkající se dovedností a kvalifikací v celé Evropě.

S využitím údajů shromážděných v [Přehledu dovedností](#) bude Europass vybaven funkcemi

automatického stahování z internetu a analýzy velkého objemu dat, aby mohl pomoci při volbě profesních a vzdělávacích možností poskytnutím přesných informací v reálném čase.

Co přinese plán pro odvětvovou spolupráci?

„Plán pro odvětvovou spolupráci v oblasti dovedností“ je iniciativa, jejímž cílem je lépe sladit nabídku dovedností s potřebami v jednotlivých odvětvích. Bude podporovat vytváření partnerství pro odvětvové dovednosti v oblasti průmyslu a služeb a uvádět odvětvové strategie na příštích 5 až 10 let do praxe identifikací potřebných dovedností a vypracováváním konkrétních řešení, jako je společné vytváření většího množství lepších příležitostí pro vyšší odborné vzdělávání a přípravu, partnerství mezi podniky a vzdělávacími a výzkumnými institucemi nebo podpora odvětvových dohod o uznávání kvalifikací a certifikací.

Plán pomůže mobilizovat a koordinovat klíčové aktéry hospodářského sektoru, stimulovat soukromé investice a podporovat strategičtější využívání unijních a vnitrostátních programů financování.

Bude podporován ze stávajících finančních prostředků EU a v první, pilotní fázi půjde o proces založený na poptávce v šesti odvětvích: automobilový průmysl, obrana, námořní technologie, vesmír, textilní průmysl a cestovní ruch. Další odvětví (jako je stavebnictví, ocel, zdraví, zelené technologie a obnovitelné energie) budou posouzena ve druhé fázi. Tato pilotní odvětví byla určena na základě dialogu s konkrétními průmyslovými odvětvími, nashromážděných důkazů o chybějících dovednostech v daných odvětvích a jejich možném dopadu na pracovní místa, růst, inovace a konkurenceschopnost a s přihlédnutím k silnému odhodlání mezi politiky a zúčastněnými stranami na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni.

Jak bude agenda podporovat kvalitu a atraktivitu odborného vzdělávání a přípravy?

Aby se pomohlo studentům odborného vzdělávání a přípravy přijít více do styku s pracovním prostředím, vyvine Komise soubor podpůrných služeb k usnadnění sdílení znalostí, vytváření sítí a spolupráce v oblasti učňovské přípravy v rámci Evropské aliance pro učňovskou přípravu, a to na základě vynikajících zkušeností se zapojením aktérů trhu práce. Nedávno přijatý Pakt pro mládež poskytne 100 000 nových příležitostí pro učňovskou přípravu, stáže nebo nástupní pozice a vytvoří 10 000 partnerství mezi podniky a vzdělávacími institucemi. S cílem prezentovat odborná studia jako hlavní volbu zahájí Komise v prosinci 2016 v úzké spolupráci s řadou zúčastněných stran první Evropský týden dovedností v odborném vzdělávání a přípravě a podá návrhy na zlepšení dostupnosti údajů o výsledcích odborného vzdělávání a přípravy na trhu práce. Ke zvýšení kvality poskytovaného odborného vzdělávání a přípravy by mělo dojít díky tomu, že se bude podporovat zavádění ujednání o zajištění kvality na úrovni poskytovatelů.

Jakým způsobem byli konzultováni sociální partneři?

K projednání působnosti a priorit agendy dovedností EU byla zorganizována řada cílených konzultací se zúčastněnými stranami. Sociální partneři, organizace evropské občanské společnosti, veřejné služby zaměstnanosti v členských státech, řídicí orgány Evropského sociálního fondu, politické sítě (EQF, Europass, Euroguidance), evropská města, poskytovatelé vzdělávání a odborné přípravy, tvůrci vnitrostátní politiky v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, ti všichni vyjádřili své názory na navrhovanou agendu dovedností.

Jaká je úloha Komise?

Pravomoc, pokud jde o obsah výuky a organizaci systémů vzdělávání a odborné přípravy, mají členské státy; zapotřebí jsou však i opatření na úrovni EU. Členské státy skutečně čelí podobným výzvám a situacím, jako jsou nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, nedostatek dovedností a nedostatečná mobilita pracovníků, digitální potřeby, stárnutí pracovní síly, odliv mozků nebo migrační toky.

Komise bude proto hrát koordinační úlohu prostřednictvím společných iniciativ, rámců a pokynů a bude poskytovat podporu při sdílení odborných znalostí a osvědčených postupů.

Jaké budou náklady pro členské státy a které fondy EU podpoří novou agendu dovedností?

Na podporu rozvoje dovedností ve stávajícím období 2014–2020 půjde zejména více než 30 miliard € evropských strukturálních a investičních fondů – Evropského sociálního fondu (ESF) a Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). ESF může podpořit provádění agendy na vnitrostátní úrovni až 79 miliardami €, které budou přiděleny na priority vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení, sociálního začleňování a zaměstnanosti. Počáteční posouzení operačních programů ESF ukazuje, že jen v rámci priority vzdělávání a odborné přípravy mají členské státy v úmyslu začít uvedená opatření na více než 8 milionů lidí s nízkou kvalifikací.

Rovněž program Erasmus+ podporuje rozvoj dovedností v rámci vzdělávání a odborné přípravy téměř 15 miliardami €. Jiné fondy, jako Azylový, migrační a integrační fond (AMIF) a program Horizont 2020, slouží k plnění cílů této agendy. Rovněž by se měl plně využít potenciál, který nabízí EIB a další

finanční subjekty a produkty, včetně Evropského fondu pro strategické investice, a zvýšit tak investice soukromého sektoru do rozvoje dovedností.

Náklady na zavedení záruky k získání dovedností se budou mezi jednotlivými zeměmi lišit v závislosti na několika faktorech: podíl dospělé populace s nízkou kvalifikací, rozsah nedostatku dovedností v této skupině, vnitrostátní politická rozhodnutí při provádění a rozsah stávajících poskytovaných služeb a infrastruktury.

Jaké by byly náklady pro společnost, pokud bychom do dovedností lépe a více *neinvestovali*?

Veškeré investice do dovedností by měly přinést významný pozitivní čistý výnos z těchto investic. Odhady střediska Cedefop ukazují, že nárůst střední úrovně dovedností dospělé populace o jeden procentní bod by mohl přinést zvýšení míry růstu HDP na obyvatele o 0,99 procentního bodu. Z [nejnovější předpovědi dovedností vydané střediskem Cedefop](#) vyplývá, že pokud nebudou přijata žádná opatření, bude podíl dospělých osob s nízkou kvalifikací z celkové dospělé populace EU v produktivním věku činit 18,6 % v roce 2020 a 16,6 % v roce 2025.

Další kroky: Jaký je harmonogram opatření nové agendy dovedností?

Opatření	Harmonogram
Zlepšení kvality a relevantnosti nabývaných dovedností	
Posilování základů: základní dovednosti	Návrh Komise na doporučení Rady o zřízení záruky k získání dovedností (viz referenční dokument COM(2016) 382) červen 2016
Posilování odolnosti: klíčové schopnosti a odbornější, komplexnější dovednosti	Návrh Komise na přezkum klíčových schopností pro celoživotní učení se zvláštním zřetelem na podporu podnikatelského ducha a doprovodných evropských referenčních rámců čtvrté čtvrtletí roku 2017
Odborné vzdělávání a příprava jakožto první volba	Návrhy Komise podporující modernizaci VET, jako je možná revize evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy (EQAVET) a evropského systému kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET) druhé čtvrtletí roku 2017
Připojení k internetu: zaměření na digitální dovednosti	Zahájení iniciativy „Koalice pro digitální dovednosti a pracovní místa“ konec roku 2016
Zajistit lepší viditelnost a srovnatelnost dovedností a kvalifikací	
Zvýšení transparentnosti a srovnatelnosti kvalifikací	Návrh Komise na revizi evropského rámce kvalifikací (viz referenční dokument COM(2016) 383) červen 2016
Včasné zjištění dovednostního a kvalifikačního profilu migrantů	Zavedení „nástroje pro vytvoření dovednostního profilu státních příslušníků třetích zemí“ s cílem podpořit včasné zjištění a doložení dovednostního profilu žadatelů o azyl, uprchlíků a dalších migrantů červen 2016
Zdokonalování poznatků o dovednostech, dokumentace a informovaná profesní volba	
Lepší volba díky lepším poznatkům a informacím	Návrh Komise na revizi rámce Europass pro poskytování lepších služeb v oblasti dovedností a kvalifikací třetí čtvrtletí roku 2016
Lepší volba díky lepším poznatkům a informacím	Další analýza a sdílení osvědčených postupů pro boj proti odlivu mozků konec roku 2016

Zdokonalení poznatků o dovednostech v hospodářských odvětvích	Spuštění plánu pro odvětvovou spolupráci v oblasti dovedností	červen 2016
Lepší porozumění výkonům absolventů	Návrh Komise týkající se iniciativy v oblasti sledování absolventů	druhé čtvrtletí roku 2017

[1] *The Survey of Adult Skills (PIAAC): Implications for education and training policies in Europe (Průzkum dovedností dospělých (PIAAC): Důsledky pro politiku v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v Evropě), Evropská komise, 2013.*

[2] [Eurofound, 3rd European Company Survey \(Třetí evropský průzkum společností\)](#)

[3] *Klíčové schopnosti zahrnují „tradiční“ schopnosti, jako je komunikace v mateřském jazyce a v cizích jazycích, digitální dovednosti, gramotnost a základní dovednosti v matematice a přírodních vědách, a také horizontální schopnosti, jako je schopnost učit se, sociální a občanská odpovědnost, iniciativnost a podnikatelské schopnosti, kulturní povědomí a tvořivost.*

Další informace:

[IP/16/2039](#)

MEMO/16/2020

Kontaktní osoby:

[Sara SOUMILLION](#) (+32 2 296 70 94)

Pro veřejnost: služba [Europe Direct](#) , tel [00 800 67 89 10 11](#) nebo [e-mail](#)